

پرسشنامه زوجی اینریچ

مقیاس زوجی اینریچ^۱

برای بررسی میزان رضایت زناشویی، پرسشنامه اینریچ انتخاب شده است. این پرسشنامه به عنوان یک ابزار تحقیق معتبر در تحقیقات و کارهای بالینی متعددی مورد استفاده قرار گرفته است.

فورز و السون^۲ (۱۹۸۹) از این پرسشنامه، برای بررسی رضایت زناشویی استفاده کرده اند و معتقدند که این مقیاس نسبت به تغییراتی که در خانواده بوجود می آید حساس است. فورز و السون (۱۹۸۹) با استفاده از نمونه گیری تصادفی در تحقیق ملی با ۵۰۳۹ زوج نشان دادند که با استفاده از این پرسشنامه می توان با دقت ۸۵-۹۵٪ بین زوجین خرسند و ناخرسند تمایز قائل شد. هر یک از موضوعات این پرسشنامه، در ارتباط با یکی از زمینه های مهم است. ارزیابی این زمینه ها در درون یک رابطه زناشویی، می تواند مشکلات بالقوه زوج ها را توصیف کند، یا می تواند زمینه های نیرومندی و تقویت آنها را مشخص نماید. این ابزار همچنین می تواند به عنوان یک ابزار تشخیصی برای زوج هایی که در جستجوی مشاوره زناشویی و به دنبال تقویت رابطه زناشویی خود هستند، استفاده شود.

این مقیاس شامل ۴ خرده مقیاس ۳۵ ماده ای می باشد که می تواند به عنوان یک ابزار تحقیق از جمله رضایت، ارتباطات، و حل تعارض استفاده گردد.

مقیاس زوجی اینریچ یک اندازه گیری کلی از روابط زناشویی شامل تحریف آرمانی^۳، رضایت زناشویی^۴، مسایل شخصیتی^۵، ارتباطات^۶، حل تعارض^۷، مدیریت مالی^۸، فعالیت های اوقات فراغت^۹، رابطه جنسی^{۱۰}،

^۱ Four ENRICH Couple Scales

^۲ Fowers & Olson

^۳ Idealistic Distortion

^۴ Marital Satisfaction

^۵ Personality Issues

^۶ Communication

^۷ Conflict Resolution

^۸ Financial Management

^۹ Leisure Activities

^{۱۰} Sexual Relationship

فرزندان و فرزند پروری^{۱۱}، خانواده و دوستان^{۱۲}، نقش های مساوات طلبی مربوط به زن و مرد^{۱۳}، جهت گیری- مذهبی^{۱۴}، همبستگی زوج ها^{۱۵} و تغییرات زناشویی^{۱۶} را شامل می شود.

مقیاس های این پرسشنامه به شرح زیر است:

تحریف آرمانی: سئوالات این مقیاس، از پرسشنامه اصلاح شده توافق با آیین و رسوم زناشویی ادموند^{۱۷} (۱۹۶۷) می باشد. این مقیاس، گرایش زوجین را در پاسخ به سئوالات بر اساس رفتارهای پسندیده اجتماعی اندازه گیری می کند. نمره بالا نشان دهنده رابطه غیر واقع بینانه درباره رابطه زناشویی است.

رضایت زناشویی: این مقیاس، رضایت و انطباق افراد با ۱۰ جنبه رابطه زناشویی شامل: موضوعات شخصیتی، ارتباط زناشویی، حل تعارض، مدیریت مالی، فعالیت های اوقات فراغت، روابط جنسی، ازدواج و فرزندان، اقوام و دوستان، نقش های مساوات طلبی و جهت گیری مذهبی را اندازه گیری می کند. نمره بالا نشان دهنده رضایت زناشویی بالا است.

ارتباطات: این مقیاس، احساسات، نگرش ها، و اعتقادات شخص نسبت به میزان و چگونگی روابط زناشویی را می سنجد. نمره بالا، نشان دهنده آگاهی زن و شوهر و رضایت از سطح و نوع ارتباط در روابطشان است. و نمره پایین، نشان دهنده فقدان رضایت از ارتباط است.

حل تعارض: این مقیاس، نگرش ها، احساسات و اعتقادات همسر را در بوجود آوردن یا حل تعارض و نیز روش های زوجین را در پایان دادن به جر و بحث ها، ارزیابی می کند. نمره بالا، نشان دهنده نگرش های واقع گرایانه درباره تعارضات موجود در روابط زناشویی است و نمره پایین، نشان دهنده عدم رضایت از شیوه حل تعارضات است.

روایی و اعتبار پرسشنامه:

این پرسشنامه توسط پژوهشگر و همکاران با اجازه کتبی از پروفیسور دیوید السون ترجمه شد و سپس ترجمه برای سه نفر از اساتید متخصص آشنا به فرهنگ و زبان فارسی و انگلیسی که رزومه آنها برای دکتر دیوید السون فرستاده شده بود، ارسال گردید و بعد از اصلاحات صورت گرفته ترجمه فارسی اصلاح و سپس به انگلیسی ترجمه شد و بعد از مقایسه ترجمه انگلیسی با نسخه اصلی و رفع اشکالات، مجدداً ترجمه

¹¹.Children and Parenting

¹².Family and Friends

¹³.Equalitarian Roles

¹⁴.Religious Orientation

¹⁵.Marital Cohesion

¹⁶.Marital Change

¹⁷.Modified Version of the Edmond Marital Conventionalization Scale

فارسی اصلاح شد و ترجمه نهایی اصلاح شده دوباره به انگلیسی ترجمه شد. و در نهایت برای آگاهی از فهم پرسشنامه، توسط خوانندگان پرسشنامه به طور آزمایشی بر روی ۶ نفر اجرا شد و سوالاتی که قابل فهم نبودند اصلاح شد پس از ویرایش نهایی و تایید اساتید همکار، ترجمه فارسی و ترجمه انگلیسی همراه با مراحل کار برای دکتر السون فرستاده شد و مجوز نهایی برای اجرای پرسشنامه برای مترجمین در ایران توسط دکتر السون صادر شد.^{۱۸}

پرسشنامه زوجی اینریچ توسط دیوید السون و امی السون در سال ۲۰۰۰ روی ۲۵۵۰۱ زوج متاهل اجرا شد. ضریب آلفای پرسشنامه برای خرده مقیاسهای رضایت زناشویی، ارتباط، حل تعارض، و تحریف آرمانی به ترتیب از این قرار است ۰/۸۶، ۰/۸۰، ۰/۸۴، ۰/۸۳ و اعتبار بازآزمایی پرسشنامه برای هر خرده آزمون به ترتیب ۰/۸۶، ۰/۸۱، ۰/۹۰، ۰/۹۲ بوده است (جدول شماره: ۱) و ضریب آلفای پرسشنامه در پژوهش آسوده (۱۳۸۹) با تعداد ۳۶۵ زوج «۷۳۰ نفر» به ترتیب برابر با ۰/۶۸ (با حذف سؤال ۲۴ آلفا ۰/۷۸ می شود)، ۰/۷۸، ۰/۶۲ و ۰/۷۷ به دست آمد.

جدول شماره- ۱: خلاصه آماری پرسشنامه زوجی اینریچ

نمره میانگین	انحراف معیار	دامنه	آلفا	بازآزمایی
۳۲/۲	۸/۶	۱۵-۱۰	۰/۸۶	رضایت زناشویی
۳۱/۶	۹/۲	۵۰-۱۰	۰/۸۱	ارتباطات
۳۰/۲	۷/۴	۵۰-۱۰	۰/۸۴	حل تعارض
۱۵/۵	۴/۶	۲۵-۵	۰/۸۳	تحریف آرمانی

روش نمره گذاری:

پرسشنامه به صورت پنج گزینه ای (که در اصل یک نگرش سنج از نوع لیکرت است) می باشد. این پرسشنامه برای هر یک از ماده ها پنج گزینه، «کاملاً موافقم»، «موافقم»، «نه موافق و نه مخالف»، «مخالفم»، و «کاملاً مخالفم» می باشد. که برای آنها نمره ای از ۱ تا ۵ تعلق می گیرد.

سوالات ۳- ۵- ۶- ۷- ۱۰- ۱۳- ۱۴- ۱۸- ۱۹- ۲۱- ۲۲- ۲۳- ۲۶- ۲۷- ۲۸- ۲۹- ۳۲- ۳۳- ۳۴ به صورت معکوس نمره داده می شوند. به عبارت دیگر در این سوالات به عبارت کاملاً موافقم نمره ۱ و به عبارت کاملاً مخالفم نمره ۵ تعلق می گیرد.

^{۱۸} استفاده از این پرسشنامه فقط جهت آموزش، در مراکز دانشگاهی مجاز می باشد و برای استفاده در مراکز بالینی و تحقیقاتی نیاز به اخذ مجوز از پروفیسور السون می باشد. مترجمین هیچ گونه مسئولیتی در برابر استفاده غیر قانونی از این پرسشنامه ندارند.

این پرسشنامه دارای ۴ نمره مجزا است که برای مجموع ماده های هر مقیاس یک نمره کل محاسبه می شود. نمره های خام به درصد تبدیل می شود (جدول شماره ۲).

محاسبه نمرات مقیاس ها:

رضایت زناشویی: سؤال های ۱-۵-۹-۱۳-۱۷-۲۱-۲۴-۲۷-۳۰-۳۵

ارتباطات: سؤال های ۲-۶-۱۰-۱۴-۱۸-۲۲-۲۵-۲۸-۳۱-۳۴

حل تعارض: سؤال های ۳-۷-۱۱-۱۵-۱۹-۲۳-۲۶-۲۹-۳۲-۳۳

تحریف آرمانی: سؤال های ۴-۸-۱۲-۱۶-۲۰

جدول شماره ۲: هنجارها و نقطه برش

سطح	درصد	رضایت زناشویی	ارتباطات	حل تعارض	تحریف آرمانی
خیلی بالا	۱۰۰	۵۰-۴۶	۵۰-۴۶	۵۰-۴۵	۲۵
	۹۵	۴۵-۴۴	۴۵-۴۴	۴۴-۴۲	۲۴
	۹۰	۴۲-۴۳	۴۳-۴۲	۴۱-۴۰	۲۳
	۸۵	۴۱	۴۱	۳۹	۲۲
بالا	۸۰	۴۰	۴۰-۳۹	۳۸-۳۷	۲۱
	۷۵	۳۹-۳۸	۳۸	۳۶	۲۰
	۷۰	۳۷	۳۷	۳۵-۳۴	۱۹
	۶۵	۳۶	۳۶-۳۵	۳۳	۱۸
متوسط	۶۰	۳۵	۳۴	۳۲	۱۷
	۵۵	۳۴-۳۳	۳۳-۳۲	۳۱-۳۰	۱۶
	۵۰	۳۲	۳۱	۲۹	۱۵
	۴۵	۳۱-۳۰	۳۰-۲۹	۲۸	۱۴
	۴۰	۲۹	۲۸	۲۷	۱۳
پایین	۳۵	۲۸-۲۷	۲۷-۲۶	۲۶	۱۲
	۳۰	۲۶	۲۵	۲۵	۱۱
	۲۵	۲۵	۲۴	۲۴	۱۰
	۲۰	۲۴-۲۳	۲۳-۲۲	۲۳	۹
خیلی پایین	۱۵	۲۲-۲۱	۲۱-۲۰	۲۱-۲۰	۸-۷
	۱۰	۲۰-۱۵	۱۹-۱۷	۱۹-۱۷	۶
	۵	۱۴-۱۰	۱۶-۱۰	۱۶-۱۰	۵

داده های حاصل از جدول شماره (۲) بر اساس یک نمونه ملی در کشور آمریکا بر روی ۲۱۵۰۱ زوج متاهل (۴۳۰۰۲ نفر) انجام گرفته است و هنجاریابی شده است. جهت اطلاع بیشتر به وب سایت دکتر السون مراجعه شود.

راهنمای تفسیر: تفسیر پرسشنامه زوجی اینریچ به اختصار در جدول شماره (۳) ارائه می گردد.

جدول شماره ۳: راهنمای تفسیر پرسشنامه زوجی اینریچ

درصد	رضایت زناشویی	ارتباطات	حل تعارض	تحریف آرمانی
۸۵-۱۰۰	شما خیلی خوشبخت هستید و واقعاً از تمام جنبه های روابط زناشویی خود لذت می برید.	شما احساس خیلی خوبی درباره کمیت و کیفیت روابط زناشویی خود دارید.	شما احساس می کنید که می توانید، بسیار موثر بحث کنید و تفاوت های خود را با همسران حل کنید.	شما درباره رابطه خود با همسران خیلی غیر واقع بینانه هستید و گرایش دارید که هر مشکلی را به تاخیر بیندازید و یار د کنید.
۶۵-۸۰	شما رضامندی بالایی دارید و از تمام جنبه های روابط زناشویی خود رضایت دارید.	شما احساس خوبی درباره روابط زناشویی خود دارید و احساس نگرانی اندکی دارید.	شما احساس می کنید که می توانید، بطور موثر بحث کنید و تفاوت های خود را با همسران حل کنید.	شما اغلب درباره رابطه خود با همسران غیر واقع بینانه هستید و گرایش دارید که هر مشکلی را به تاخیر بیندازید و یار د کنید.
۴۰-۶۰	شما تا حدودی خوشبخت هستید و از بعضی از جنبه های روابط زناشویی خود لذت می برید.	شما معمولاً احساس خوبی درباره روابط زناشویی خود دارید، اما تا حدودی نگران هستید.	شما احساس می کنید که معمولاً می توانید بحث کنید و تفاوت های خود را با همسران حل کنید.	شما ممکن است که تا حدودی درباره رابطه خود با همسران غیر واقع بینانه باشید. اما گاهی اوقات مشکلات را به تاخیر می اندازید یا رد می کنید.
۲۰-۳۵	شما تا حدودی ناراضی هستید و نگرانی هایی درباره روابط زناشویی خود دارید.	شما نگرانی هایی درباره کمیت و کیفیت روابط زناشویی خود دارید.	شما اغلب برای بحث کردن مشکل دارید به سختی می توانید تفاوت های خود را با همسران حل کنید.	شما عموماً درباره رابطه خود با همسران واقع بین هستید و بیشتر اوقات محدودیت ها یا مشکلات را می پذیرید.
۰-۱۵	شما خیلی ناراضی هستید و نگرانی زیادی درباره روابط زناشویی خود دارید.	شما نگرانی های زیادی درباره کمیت و کیفیت رابطه زناشویی خود دارید.	شما برای بحث کردن با همسران خیلی مشکل دارید و نمی توانید تفاوت های خود را حل کنید.	شما خیلی واقع بین هستید و همیشه محدودیت ها یا مشکلات در روابطتان را می پذیرید.

منابع:

✓ آسوده، محمد حسین (۱۳۸۹). فاکتورهای ازدواج موفق از دیدگاه زوجین خوشبخت، پایان نامه جهت دریافت

درجه کارشناسی ارشد مشاوره خانواده دانشگاه تهران، چاپ نشده.

- ✓ Fowers B. J. Olson D. H. (1989). ENRICH Marital Inventory: A Discriminant Validity and Cross-Validity Assessment. *Journal Marital and family Therapy*. 15. 65-79

این پرسشنامه شامل جملاتی درباره جنبه های مختلف زندگی شماست که ممکن است با آن موافق یا مخالف باشید. لطفاً هر جمله را به دقت بخوانید و سپس میزان موافقت یا مخالفت خود را با علامت (x) مشخص کنید. توجه داشته باشید جواب صحیح یا غلط وجود ندارد. ضمناً پاسخهای شما کاملاً محرمانه می باشد.

جنسیت: سن: سطح تحصیلات: مدت ازدواج: تعداد فرزندان: شغل:

ردیف	جملات	کاملاً مخالفم	مخالفم	نه موافق نه مخالف	موافقم	کاملاً موافقم
۱	من از چگونگی تصمیم گیری و حل تعارضاتمان راضی هستم.					
۲	من می توانم احساسات حقیقی خود را به همسرم ابراز کنم.					
۳	برای تمام کردن یک بحث من زود تسلیم می شوم.					
۴	همسر من و من همدیگر را کاملاً درک می کنیم.					
۵	من از ارتباط مان ناخشنودم و احساس می کنم همسر من را درک نمی کند.					
۶	هنگامی که ما مشکل داریم همسر من اغلب از صحبت کردن درباره آن خود داری می کند.					
۷	عقاید من و همسر من در مورد حل مخالفت هایمان بسیار متفاوت است.					
۸	همسر من را کاملاً درک می کند و با هر خلق من همدردی میکند.					
۹	من از نحوه تقسیم مسئولیت در امور خانه راضی هستم.					
۱۰	همسر من بعضی اوقات با اظهار نظرهایش من را کوچک می کند.					
۱۱	موقعی که ما در مورد مشکلاتمان بحث می کنیم همسر من نظرات و عقاید مرا درک می کند.					
۱۲	هر چیز جدیدی را که در مورد همسر من کشف می کنم خوشایند من است.					
۱۳	من بخاطر بعضی از ویژگی های شخصیتی یا عاداتهای فردی همسر من ناخشنودم.					
۱۴	ای کاش همسر من بیشتر مایل بود که احساساتش را با من در میان بگذارد.					
۱۵	حتی در طی اختلاف سلیقه ها من می توانم احساسات و عقاید خود را با همسر من در میان بگذارم.					
۱۶	من هرگز از رابطه با همسر خود پشیمان نشده ام.					
۱۷	من از نحوه انجام سرگرمی ها و فعالیت های مشترکمان راضی هستم.					
۱۸	گاهی اوقات برای من مشکل است درخواست درونی ام را از همسرم بخواهم.					
۱۹	ما بعضی اوقات نزاع جدی سر مسائل بی اهمیت داریم.					
۲۰	همسر من تمام کیفیت هایی که من همیشه می خواستم در همسر من باشد را دارد.					
۲۱	من در مورد وضعیت مالی و نحوه تصمیم گیری در مسائل اقتصادی ناراضی هستم.					
۲۲	گاهی اوقات باورکردن همه حرفهای همسر من مشکل است.					
۲۳	من برای جلوگیری از نزاع با همسر من از خودگذشتگی می کنم.					
۲۴	من از چگونگی ابراز احساسات و روابط جنسی مان راضی هستم.					
۲۵	همسر من شنونده خیلی خوبی است.					
۲۶	بعضی اوقات احساس می کنم برخی از تفاوت های ما هیچ وقت حل نمی شود.					
۲۷	من از چگونگی انجام مسئولیتهايمان به عنوان پدر و مادر ناراضی هستم.					
۲۸	بیشتر اوقات همسر من درک نمی کند که من چه احساسی دارم.					
۲۹	موقعی که با هم بحث می کنیم من معمولاً خودم را مقصر می دانم.					
۳۰	من از روابط مان با پدر و مادرم، پدر و مادر همسر من و دوستان همسر من راضی هستم.					
۳۱	از چگونگی حرف زدن مان با همدیگر خیلی راضی هستم.					
۳۲	هنگام جر و بحث برای جلوگیری از جریحه دار شدن احساسات همسر من سکوت می کنم.					
۳۳	بعضی اوقات همسر من اختلاف سلیقه های مان را جدی نمی گیرد.					
۳۴	برای من سخت است که احساسات منفی خود را با همسر من در میان بگذارم.					
۳۵	من درباره اینکه هر کدام چگونه اعتقادات مذهبی و ارزشهای مذهبی مان را انجام می دهیم احساس خیلی خوبی دارم.					